

Vergaderjaar 2022–2023

33 529

Gaswinning

Nr. 1115

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 januari 2023

Vandaag heb ik van Gasunie Transportservices (GTS) het advies ontvangen inzake de gaswinning uit het Groningenveld voor het gasjaar 2023–2024. GTS concludeert dat aan alle technische voorwaarden om de gaswinning uit het Groningenveld te beëindigen is voldaan, maar schrijft ook dat als gevolg van de geopolitieke situatie er in 2023–2024 mogelijk te weinig hoogcalorisch gas zal zijn. Het advies is toegevoegd in de bijlage. GTS adviseert om in gasjaar 2023–2024 het Groningenveld open te houden en op waakvlamniveau gas te winnen.

Met deze brief informeer ik u over de inhoud van het advies van GTS. Op dit moment kan ik nog geen uitsluitsel geven over de keuze voor de sluiting van het Groningenveld in 2023 of 2024. Ik betrek dit advies bij twee besluiten die ik de komende maanden zal nemen: het besluit over de voorgenomen sluiting van zes productielocaties per 1 april 2023 (uiterlijk 31 maart, zie Kamerstuk 33 529, nr. 1065) en het vaststellingsbesluit Groningenveld 2023–2024 (ontwerpbesluit voor het zomerreces).

Advies GTS

Uit het advies van GTS blijkt dat op 1 oktober 2023 aan de technische randvoorwaarden voor sluiting van het Groningenveld is voldaan:

- De ombouw van gasopslag Grijskerk van hoog- naar laagcalorisch gas is succesvol, de gasopslag heeft voldoende capaciteit en volume als laagcalorische gasopslag.
- De nieuwe stikstofinstallatie in Zuidbroek is op uiterlijk 1 oktober volledig beschikbaar voor de markt (zie ook de brief die ik u op 26 januari jl. heb gestuurd, Kamerstuk 33 539, nr. 1112). Dat is weliswaar een fikse vertraging maar op tijd voor de sluiting van Groningen.
- Door een omvangrijke ombouwoperatie in Duitsland, België en Frankrijk is de export van laagcalorisch gas naar het buitenland flink afgebouwd.

- Vijf van de negen grootverbruikers van laagcalorisch gas zijn omgeschakeld naar hoogcalorisch gas.

Daarnaast is de aanvoer van hoogcalorisch gas vergroot door de inzet van LNG-terminals en is er een aanzienlijk minder hoog gasverbruik in Nederland. Er is echter door de oorlog in Oekraïne in heel Europa krapte op de gasmarkt. GTS schrijft dat er voor het winterseizoen 2023/2024 onzekerheid is over de ontwikkeling van de vraag naar en het aanbod van hoogcalorisch gas, uitgaande van de huidige importcapaciteit. Hoogcalorisch gas is voor Nederland van belang, want door het gas met stikstof te mengen maken we het geschikt voor Nederlandse huishoudens.

Vanwege de huidige onzekerheid rondom het aanbod van hoogcalorisch gas adviseert GTS ten aanzien van het Groningenveld om:

- Het Groningenveld in gasjaar 2023–2024 operationeel te houden met elf productielocaties op de waakvlam.
- Geen productielocaties te sluiten per 1 april 2023.

Besluitvorming gaswinning 2023–2024

Bij aanvang van komend gasjaar is aan alle technische voorwaarden voor beëindiging van de gaswinning voldaan, waardoor voor het eerst de afweging kan worden gemaakt over wel of niet definitief beëindigen van de gaswinning. In het vaststellingsbesluit van oktober a.s. weegt het kabinet het belang van de veiligheid van de Groningers en het belang van veiligheid als gevolg van leveringszekerheid. Om een zorgvuldige afweging te maken zal ik NAM verzoeken om operationele strategieën op te leveren voor de winning op 0-niveau en voor de winning op waakvlam-niveau. TNO zal gevraagd worden om voor elke strategie een seismische dreigings- en risicoanalyse leveren. Ik vraag ook de andere adviseurs om advies en zal voor het zomerreces mijn ontwerpbesluit publiceren.

Besluitvorming voorgenomen sluiting zes productielocaties

In het vaststellingsbesluit 2022–2023 staat dat per 1 april 2023 zes productielocaties kunnen worden afgesloten maar dat definitieve besluitvorming hierover volgt voor 1 april aanstaande. Ik betrek het advies van GTS bij deze besluitvorming en zal ook Staatstoezicht op de Mijnen vragen om mij te adviseren.

Concluderend

Alles wat in mijn macht ligt om het Groningenveld te sluiten is bij aanvang van volgend gasjaar gerealiseerd. Dat is goed nieuws, want gaswinning in Groningen is gevaarlijk. Tegelijkertijd is momenteel de toevoer van voldoende hoogcalorisch gas niet zeker. De inzet van het kabinet is en blijft om het Groningenveld in 2023 of uiterlijk in 2024 definitief te sluiten.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief